

Vijeće ministara BiH je, na 152.sjednici održanoj 01.06.2011. godine u Sarajevu, razmatralo i usvojilo Izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010. godinu. Ministarstvo finansija i trezora BiH zaduženo je da Izvještaj dostavi Predsjedništvu BiH i Parlamentarnoj skupštini BiH.

INFORMACIJA O IZVRŠENJU BUDŽETA INSTITUCIJA BiH I MEĐUNARODNIH OBAVEZA BiH ZA 2010. GODINU

Izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010. godinu se sastoji iz dva dijela, i to:

I - Izvršenje budžeta institucija BiH za 2010. godine;

II - Servisiranje vanjskog duga BiH za 2010. godine.

I - Izvršenje budžeta institucija BiH za 2010. godine;

Ukupno odobreni budžet institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010. godinu iznosi 1.365.889.000 KM, a čine ga planirani prihodi i finansiranje institucija BiH u iznosu od 1.028.034.000 KM (od čega je planirano finansiranje iz prenosa prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 121 mil. KM) i planirani prihodi za servisiranje vanjskog duga planirani su u iznosu od 341.655.000 KM.

Ukupno ostvareni prihodi (zajedno sa servisiranjem duga) u 2010. godini, isključujući prenos prihoda iz prethodnih godina, iznose 1.206.427.342 KM ili 88% u odnosu na proračun institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010. godinu.

Od toga, ostvareni prihodi i primici, iz kojih se finansiraju institucije BiH, u 2010. godini iznose 905.896.542 KM ili 88% u odnosu na prihode planirane budžetom isključujući prenesene prihode iz prethodne godine. Ostvareni prihodi za servisiranje vanjskog duga u 2010. godini iznose 303.145.527 KM ili 89% u odnosu na budžet.

Analizirajući samo ostvarenje prihoda iz kojih se finansiraju institucije BiH, isti su ostvareni u iznosu od 888.391.486 KM ili 105% u odnosu na planirane prihode u budžetu institucija BiH za 2010. godinu.

Veći procenat ostvarenja prihoda je iz razloga uključenja neplaniranih a ostvarenih novčanih donacija-podrške od 23,6 miliona KM, prihoda od GSM licenci 12,3 miliona KM i prihoda od entiteta za Fonda za povratak 1,4 miliona KM, koji su namjenski i ne mogu se za druge namjene koristiti ali se isti iskazuju u prihodima.

Pored prihoda ostvareni primici iznose 17.505.056 KM, od čega se na primitke od sukcesije odnosi 17.089.284 KM koji su jednokratno uplaćeni u 2010. godini i na primitke od prodaje stalnih sredstava 415.772 KM. Planirana sredstva finansiranja na temelju kredita nisu realizovana u 2010. godini, a preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iskorišten je za pokriće viška rashoda nad prihodima (deficita) na kraju 2010. godine .

U Izvještaju su, i kod prihoda i kod rashoda, prikazana sredstva od GSM licenci i udružena sredstva Fonda za povratak, koja nisu planirana u okviru redovnog budžeta, već budžetskim aneksima. Takođe je konsolidirano finansiranje vanjskog duga za kredit DCA u iznosu od 2.614.727 KM, jer je iskazano izvršenje i na budžetu institucija BiH i na servisiranju vanjskog duga BiH.

U strukturi ostvarenih prihoda za finansiranje institucija BiH najveće učešće imaju *prihodi od indirektnih poreza s jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje (JR UIO)* 689.000.000 KM ili 76,1% učešća, kao i neporezni prihodi u iznosu od 162.074.038 KM ili 17,89% učešća, (od čega su prihodi od dobiti Centralne banke BiH 57.471.828 KM ili 6,34% učešća).

Ukupno izvršeni rashodi (sa vanjskim dugom) za 2010. godine iznose 1.276.128.188 KM ili 93% u odnosu na budžet institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH, odnosno 82% u odnosu na korigovani budžet. Od toga, ukupni rashodi institucija BiH, u istom periodu, iznose 977.867.303 KM ili 95% u odnosu na usvojeni budžet, odnosno 82% u odnosu na korigovani budžet koji uključuje dodana namjenska sredstva, a rashodi za servisiranje vanjskog duga iznose 300.875.612 KM ili 88% u odnosu na budžet.

Analizirajući po ekonomskim kategorijama, najveće učešće u ukupnim rashodima institucija BiH se odnosi na bruto plate i naknade 52% (508.462.564 KM) i naknade troškova zaposlenih 12,8% (125.572.541 KM). Sva primanja su ostala na istom nivou kao u drugoj polovini 2009. godine nakon smanjivanja osnovice na platu (sa 535,5 KM na 498,1 KM) i naknada troškova zaposlenih (topli obrok, prevoz, regres...) u skladu sa Stand by aranžmanom sa MMF-om.

Po budžetskim korisnicima analizirajući, najveći postotak izvršenja u odnosu na planirane rashode ostvarili su sljedeći budžetski korisnici: Ustavni sud BiH (99%), Obavještajno sigurnosna agencija (99%), Granična policija BiH (98%), Ministarstvo odbrane BiH (97%), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine (96%), Ured za razmatranje žalbi (96%), Arhiv BiH (95%), Institucija ombusmena za zaštitu potrošača (95%), Parlamentarna skupština BiH (94%), Institut za intelektualno vlasništvo (94%), Generalni sekretarijat Vijeća ministara BiH (93%), Agencija za promociju stranih ulaganja u BiH (93%), Agencija za državnu službu BiH (93%), Institut za akreditovanje BiH (93%), Sud BiH (92%), Služba za poslove sa strancima (92%), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (90%), Regulatorna agencija za komunikacije BiH (90%), Centralna izborna komisija (90%) i Institut za mjeriteljstvo BiH (90%).

Najmanji postotak izvršenja ostvarili su: Ured koordinatora za reformu javne uprave (21%), Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova (26%), Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (31%), Memorijalni centar Srebrenica (33%), Fond za povratak-udružena sredstva (41%), Agencija za policijsku podršku (41%) i Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja (52%). U izvještajnom periodu manji procenat izvršenja je evidentan uglavnom kod novoformiranih agencija. Manji postotak izvršenja Ureda koordinatora za reformu javne uprave i Memorijalnog centra Srebrenica je evidentan iz razloga što su značajna sredstva od donacija, koja nisu realizovana u izvještajnom periodu. Izvršenje Fonda za povratak-udružena sredstva je manje zbog provođenja proceduralnih aktivnosti i implementacije istih na lokalnom nivou.

Razlika između ostvarenih prihoda institucija BiH (905.896.542 KM) i rashoda institucija BiH (977.867.303 KM) u toku tekuće 2010. godine predstavlja po prvi put višak rashoda nad prihodima (deficit) i iznosi 71.970.761 KM.

Ostvareni višak rashoda nad prihodima u 2010. godini, gledajući sa prihodovne strane, u odnosu na 2009. godinu u 2010. godini je evidentno smanjen iznos *prihoda od indirektnih poreza sa JR UIO* za 40 miliona KM, u skladu Pismu namjere za realizaciju Stand by aranžmana sa MMF-om, dok je u dijelu *neporeznih prihoda*, takođe, evidentan pad prihoda i to posebno zbog pada *Prihoda od dobiti Centralne banke BiH* za oko 2,5 miliona KM, iako se to djelomično kompenzovalo većim ostvarivanjem prihoda po osnovu tekućih donacija u novčanom obliku više za 23 miliona KM od planiranog iznosa, zatim ostvarivanja prihoda od GSM licenci 12,3 miliona KM i prihoda za udružena sredstva Fonda za povratak u iznosu od 1,4 miliona KM koji takođe nisu planirani u budžetu (ali se iskazuju u izještajima u skladu preporukama Ureda za reviziju institucija BiH).

S rashodovne strane analizirajući, deficit u 2010. godini, je rezultat realnih potreba za sredstvima neophodnim za rad institucija na razini Bosne i Hercegovine. Evidentno je procentualno manje izvršenje svih rashoda i izdataka u odnosu na plan za 2010. godinu, a iskazani su i kapitalni izdaci finansirani iz GSM licenci u iznosu od devet (9) miliona KM i dio rashoda iz donacija i namjenskih sredstava koji nisu planirani u budžetu što se kompenzuje neplaniranim prihodima od donacija i od GSM licenci.

U odnosu na prethodnu godinu broj zaposlenih se smanjio za 629 zaposlenika radi otpuštanja vojnih lica, uslijed starosne granice i primanja novih po Zakonu o oružanim snagama Ministarstva odbrane BiH a što je evidentno tokom čitave godine a posebno na samom kraju 2010. godine (u decemru je otpušteno 706 vojnih lica a prijem novih se očekuje u 2011. godini). Na nivou institucija BiH evidentno je osam (8) novoformiranih institucija BiH pet (5) institucija iz 2009. godine i tri (3) formirane u 2010. godini gdje postoji potreba za novim zapošljavanjem.

Broj zaposlenih na dan 31.12.2010. godine je iznosio 21.067 zaposlenika, od čega 9.022 zaposlenika u Ministarstvu odbrane BiH (ili 42,8% učešća).

Sa aspekta izvršenja budžeta posmatrajući dio akumuliranog višaka prihoda iz prethodnih godina prenesenih- iz 2008. i 2009. godine, a planiranih u budžet institucija za 2010. godinu u iznosu od 121 milion KM je iskorišten jednokratno za pokriće dijela rashoda izvršenih u 2010. godini u iznosu od 71.970.761 KM .

Isključujući već navedeni deficit od blizu 72 miliona KM iz 2010. godine, akumulirani višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 198 mil KM, koji je namjenski rezervisan za sljedeće namjene:

- 56 milion KM namjenskih sredstava Fonda za povratak - udružena sredstva,
- 52 milion KM akumuliranih namjenskih sredstava od donacija i posebnih namjena (RAK, DCA, HiPERB, za obnovu infrastrukture Srebrenice, GSM licence za projektu dokumentaciju)
- 39,3 milion KM prenesenih višegodišnjih ulaganja,
- 50,7 milion KM planiranog prijenosa u prijedlogu budžeta institucija BiH za 2011. godinu.

Uzimajući u obzir navedeno, raspoloživi neraspoređeni akumulirani višak prihoda na kraju 2010. godine iznosi 6.868 KM, koji se prenosi u rezervu za 2011. godinu.

II - Servisiranje vanjskog duga BiH za 2010. godine.

Ukupno osigurana sredstva za servisiranje vanjskog duga u 2010. godini iznose 303.145.527 KM od čega iz Federacije BiH 191.136.866 KM, iz Republike Srpske 109.028.606 KM, iz Brčko Distrikta 122.894 KM i ostalo iz BiH 2.857.161 KM .

Dospjele obaveze po osnovi vanjskog duga u 2010. godini isplaćene su u ukupnom iznosu od 300.875.612 KM, od čega se na otplatu glavnice odnosi 211,37 miliona KM (70,25%), a na otplatu kamata, servisnih i drugih troškova, te bankarskih provizija 89,51 miliona KM (29,75%). Pri tome je 146,45 miliona KM utrošeno za otplatu starog, naslijedenog i dijelom otpisanog i/ili reprogramiranog duga (48,68%), a za otplatu novog duga, tj. duga koji je nastao nakon 14.12.1995. godine, 154,38 miliona KM ili 51,32 % .

Upoređujući po kreditorima najviše ili 86,45 miliona KM je isplaćeno Svjetskoj banci (IBRD i IDA) ili 28,74% od ukupno servisiranog iznosa. Londonskom klubu kreditora (što uključuje otplatu obveza za „opcioni“ iznos duga) isplaćeno je 63,68 miliona KM, Evropskoj banci za obnovu i razvoj (EBRD) isplaćeno je 57,91 miliona KM, Pariškom klubu 27,40 miliona KM, te Evropskoj investicionoj banci (EIB) 25,15 miliona KM.

Međunarodnom monetarnom fondu je isplaćeno 11,00 miliona KM, Eurofimi 7,58 miliona KM, Evropskoj komisiji 4,74 miliona KM, Fortis banci 3,52 miliona KM, Saudijskom fondu za rekonstrukciju i razvoj 2,72 miliona KM, Vladi Japana 2,88 miliona KM, KFW-u 1,84 miliona KM, te IFAD-u 1,49 miliona KM i preostalim kreditorima 4,48 miliona KM.

U odnosu na Plan otplate obveza po osnovi vanjskog duga, koji je za 2010. godinu iznosio 341,65 miliona KM, isplaćeni iznos od 300,88 miliona KM manji je za 40,77 miliona KM u odnosu na projicirani iznos, odnosno 24,50 miliona KM, ako se izvrši eliminacija zaračunate rezerve od 5% (16,27 miliona KM) za nepredviđene otplate, koje nisu dostigle navedeni nivo. Nastale razlike u odnosu na Plan rezultat su:

- sporije dinamike povlačenja sredstava u odnosu na projiciranu, što je rezultiralo manjom osnovicom za obračun dospjelih obaveza,
- nižih kamatnih stopa u odnosu na projicirana kretanja.
- ostvarene niže prosječne vrijednosti USD kod isplate obaveza u odnosu na planirani tečaj.

Stanje vanjskog duga na dan 31.12.2010. godine iznosi 6.136.797.211 KM (ili 6,1 milijarda KM).

Sarajevo, 01.06.2011. godine

SEKTOR ZA BUDŽET